

Ātriju fibrilācijas tipa ietekme uz dzīves kvalitāti

*Tarass Ivaščenko¹, Ketija Apsīte², Andris Tupahins²,
Vladimirs Voichevskis³, Oskars Kalējs³*

Rīgas Stradiņa universitāte, Latvija

¹ *Psihosomatiskās medicīnas un psihoterapijas katedra*

² *Medicīnas fakultāte*

³ *Iekšējīgo slimību katedra*

Ievads. Cilvēka dzīves kvalitāti iespaido dažādi aspekti, viens no tiem ir slimība, kura tiešā veidā spēj ietekmēt gan fizisko, gan emocionālo labsajūtu.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Mērķis: noteikt, kā un cik lielā mērā ātriju fibrilācijas (ĀF) tips – paroksismāls, persistents, permants – iespaido slimniekus ar ātriju fibrilāciju, kuriem ir augsts dzīves kvalitātes risks. Latvijas Kardioloģijas centrā tika atlasīti pacienti ar augsta riska ātriju fibrilāciju. Anketā tika iekļauti jautājumi par vecumu, dzimumu, diagnozēm, tika izmantota SF-36 veselības novērtēšanas anketa. Dati tika apstrādāti un analizēti ar *IBM SPSS Statistics* programmu, izmantojot aprakstošo un secinošo statistiku, lietojot Manna-Vitnija U testu.

Rezultāti. Pētījumā tika iekļauts 131 pacients. Paroksismālas ĀF grupā (paroks.) bija 17 (56,76 %) sievietes, 13 (43,3 %) vīrieši, vidējais vecums 70,6 (\pm 9,38) gadi; persistentas ĀF grupā (pers.) – 26 (45,6 %) sievietes, 31 (54,4 %) vīrietis, vidējais vecums 68,8 (\pm 10,09); permanentas ĀF grupā (perm.) bija 28 (63,6 %) sievietes, 16 (36,4 %) vīrieši, vidējais vecums 74,6 (\pm 6,45) gadi.

Vidējais enerģijas līmenis: paroks. 56,7 %, pers. 57,5 %, perm. 41,4 %. Emocionālās labsajūtas līmenis: paroks. 73,9 %, pers. 72,3 %, perm. 64,4 %. Fiziskās funkcionēšanas līmenis: paroks. 69,0 %, pers. 73,2 %, perm. 48,9 %. Pacienti, kuriem nav nozīmīgu ierobežojumu ikdienā fiziskās veselības dēļ, paroks. bija 60,0 %, pers. 63,25 %, perm. 27,3 %, emocionālā stāvokļa dēļ: paroks. 73,3 %, pers. 56,1 %, perm. 40,9 %. Sociālo attiecību saglabāšana: paroks. 71,7 %, pers. 73,2 %, perm. 59,7 %. Kopumā veselības novērtējuma rādītāji paroks. bija 56,67 %, pers. 46,93 %, perm. 29,55 %.

Salīdzinot Manna-Vitnija testā vidējos rangus paroks. grupā un pers. grupā, netika konstatēta statistiski ticama atšķirība dzīves kvalitātes novērtējumā ($p > 0,1$). Salīdzinot paroks. ar perm. grupu, tika konstatēta statistiski ticama atšķirība enerģijas līmenī (paroks. 46,83, perm. 31,14; $p = 0,002$), emocionālajā labsajūtā (paroks. 41,57, perm. 29,45; $p = 0,011$), fiziskajā funkcionēšanā (paroks. 45,32, perm. 32,17; $p = 0,009$), fiziskās veselības ietekmē uz ikdienu (paroks. 44,70, perm. 32,59; $p = 0,005$), emocionālā stāvokļa ietekmē uz ikdienu (paroks. 4,63, perm. 32,64; $p = 0,006$), kopējā veselības novērtējumā (paroks. 48,57, perm. 29,95; $p < 0,0005$). Statistiski ticama atšķirība netika novērota sociālo attiecību pilnvērtīgumā (paroks. 42,17, perm. 34,32; $p = 0,112$).

Salīdzinot pers. un perm. grupu, šajos rādītājos bija statistiski ticamas atšķirības: enerģijas līmenī (persist. 59,20, perm. 40,38; $p = 0,001$), emocionālajā labsajūtā (persist. 52,31, perm. 37,59; $p = 0,008$), fiziskajā funkcionēšanā (persist. 60,34, perm. 37,98; $p < 0,0005$), fiziskās veselības ietekmē uz ikdienu (persist. 58,89, perm. 40,77; $p < 0,0005$), sociālo attiecību pilnvērtīgumā (pers. 56,27, perm. 44,17; $p = 0,033$), kopējā veselības novērtējumā (persist. 60,25, perm. 39,02; $p < 0,0005$). Statistiski ticama atšķirība netika novērota emocionālā stāvokļa ietekmē uz ikdienu (persist. 54,35, perm. 46,66; $p = 0,131$).

Secinājumi.

1. Starp paroksismālas ĀF un persistentas ĀF grupu nav statistiski ticamas atšķirības dzīves kvalitātes novērtējumā ($p > 0,05$).
2. Paroksismālas ĀF grupā salīdzinājumā ar permanentas ĀF grupu visos dzīves kvalitātes aspektos (izņemot sociālo attiecību pilnvērtīgumu) ir augstāks vidējais novērtējums ($p < 0,011$).
3. Persistentas ĀF grupā salīdzinājumā ar permanentas ĀF grupu visos dzīves kvalitātes novērtējumos (izņemot emocionālā stāvokļa ietekmi uz ikdienu) ir augstāks vidējais novērtējums ($p < 0,033$).
4. Kopējam veselības novērtējumam ($r = -0,221$; $p = 0,005$) un fiziskās funkcionēšanas spējām ($r = -0,201$; $p = 0,012$) ir tikai vāja negatīva korelācija ar vecumu.